

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Galușca Catalina în numele inculpatului Botnariuc Vasili, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Botnariuc Vasili Xxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. xxx, str. xxxx, ap. x.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 21.09.2018 - 14.12.2018 (prima instanță);
2. 18.02.2019 - 20.03.2019 (instanța de apel);
3. 14.06.2019 – 07.08.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Bălți (sediul Central) din 14 decembrie 2018, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Botnariuc Vasili a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

Conform art. 85 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial al pedepsei aplicate prin prezenta sentință și prin sentința Judecătorei Bălți (sediul Central) din 26.04.2017, lui Botnariuc Vasili i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 4 ani 3 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul lui Botnariuc Vasili în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că inculpatul Botnariuc Vasili, intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și dorind survenirea urmărilor lor, în una din zilele lunii mai a anului 2018, în timp ce se deplasa prin fâșiile forestiere amplasate la ieșirea din

municipiul Bălți, în direcția raionului Rîșcani, într-un loc nestabilit la moment de către organul de urmărire penală, a depistat un obiect asemănător cu o grenadă și patru obiecte asemănătoare cu cartușe după care, având scopul păstrării ilegale a munițiilor, contrar prevederilor pct. (6) art. 4 al Legii nr. 130 din 08.06.2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, potrivit căruia *„Persoana care găsește o armă militară, o armă letală, o armă neletală ori muniții este obligată să anunțe sau să le predea de îndată ce este posibil, dar nu mai târziu de 24 de ore, la cel mai apropiat organ de poliție”*, cu încălcarea prevederilor Legii sus menționate, nu a predat munițiile găsite, ci le-a luat cu sine la domiciliul său amplasat în mun. xxx, str. xxxx nr. xx, ap.xx, unde a continuat să le păstreze cu încălcarea prevederilor legale în vigoare.

La 11 iunie 2018, în rezultatul efectuării percheziției la domiciliul său, ca rezultat al efectuării acțiunilor de urmărire penală în cadrul unei alte cauze penale, potrivit procesului-verbal de percheziție din 11 iunie 2018 de la domiciliul amplasat în mun. Xxx, str. xxx nr. xx, ap. x, în sertarul mașinii pentru cusut, care se afla în dormitor, au fost depistate și ridicate patru cartușe și o grenadă, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2767 din 02.07.2018, reprezintă o grenadă ofensivă de mână, de model „RGD-5”, de instruire, confecționată industrial, destinată pentru instruirea efectivului, grenada dată nefăcând parte din categoria munițiilor, iar potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/2-R-571 din 09.07.2018 un cartuș prezentat la examinare se referă la categoria munițiilor letale, este cartuș cu glonț cu miez din oțel, calibrul 5,45x39 mm, cu lovitură centrală, confecționat în condiții de uzină în or. Barnaul Federația Rusă în anul 1981. Două cartușe prezentate la examinare se referă la categoria munițiilor letale, sunt cartușe trasoare, calibrul 5,45x39 mm, cu lovitură centrală, confecționate în condiții de uzină în or. Ulianovsk Federația Rusă în anii 1982 și 1984. Astfel de tip de cartușe sunt utilizate pentru efectuarea de trageri din pistoalele-mitralieră de tip AK-74, AKS-74, AKS-74U, AK-105, AN-94, puștile mitralieră de tipul RPK-74, RPKS-74, etc. Un cartuș nu se referă la categoria munițiilor, este cartuș de manevră, fără glonț, calibrul 7,62x39 mm, cu lovitură centrală, confecționat în condiții de uzină în or. Tula Federația Rusă în anul 1971. Astfel de tip de cartușe sunt utilizate pentru efectuarea de trageri din pistoalele-mitralieră de tip AK-74, AKS-47, AKM, AKMS, AK-103, AK-104, puștile mitralieră de tipul RPK, RPD, etc. Toate cartușele fiind utile pentru tragere, obiecte care se aflau ilegal în domiciliul ultimului.

Acțiunile lui Botnariuc Vasili au fost încadrate de prima instanță în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - purtarea, păstrarea, procurarea, fabricarea, repararea sau comercializarea ilegală a armelor și munițiilor, sustragerea lor.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu recurs ordinar de către:

2.1. Procuror, care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea ce ține de cheltuielile judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încasarea în beneficiul statului din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei, iar în rest sentința să fie menținută.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- în materialele cauzei s-au constatat cheltuieli judiciare în mărime de 1680 lei, la efectuarea expertizei chimice-criminalistice, ce s-a confirmat prin raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2779 din 03.08.2018;

- conform art. 227-229 Cod de procedură penală, cheltuielile de judecată cuprind sumele cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală, iar plata acestora sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului;

- legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată neîntemeiat a respins solicitarea procurorului, iar ținând cont de personalitatea inculpatului, cheltuielile judiciare puteau fi puse în sarcina acestuia.

2.2. Avocatul Galușca Catalina în numele inculpatului Botnariuc Vasili, care a solicitat casarea parțială a sentinței în latura pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie stabilită inculpatului pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, pedeapsa cu închisoarea fiind suspendată condiționată pe un termen de 3 ani, care nu a fost executată pe deplin și munca neremunerată în folosul comunității, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pedepse ce urmează a fi executate separat.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat:

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale care urma a fi aplicată față de inculpatul Botnariuc Vasili, prima instanță trebuia să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite de inculpat care se atribuie la categoria celor mai puțin grave, de atitudinea ultimului față de cele săvârșite, și-a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, instanța de judecată urma să ajungă la concluzia că corectarea și reeducarea acestuia e posibilă cu aplicarea în privința sa a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în limitele infracțiunii art. 290 alin. (1) Cod penal, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală;

- este oportun de stabilit lui Botnariuc Vasili pedeapsă definitivă închisoare pe un termen de 4 ani, pedeapsa cu închisoarea fiind suspendată condiționat pe un termen de 3 ani, care nu a fost executată pe deplin și munca neremunerată în folosul comunității prin aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pedepse ce urmează a fi executate separat;

- inculpatul este caracterizat satisfăcător la locul de trai, are la întreținere 2 copii minori, a comis o infracțiune mai puțin gravă, și-a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, astfel corectarea inculpatului Botnariuc Vasili este posibilă în cadrul societății, fără izolarea lui de societate, cu aplicarea inculpatului a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal.

2.3. Inculpatul Botnariuc Vasili, care a solicitat casarea sentinței în partea pedepsei, motivând că pedeapsa aplicată este prea aspră, executarea pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Bălți trebuie să fie suspendată condiționat, precum și să fie dispusă executarea separată de pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Bălți din 26.04.2017.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, au fost respinse ca neîntemeiate apelurile declarate și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță a examinat, verificat și apreciat probele părții acuzării, și părții apărării, complex și minuțios, sub toate aspectele și obiectiv, prin prisma circumstanțelor concrete ale cauzei și a prevederilor legale.

Astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță în baza probelor administrate, corect a concluzionat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului Botnariuc Vasili în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 290 alin. (1) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a menționat că a respins criticile din apelul declarat de avocat în numele inculpatului, deoarece prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 76, 78 Cod penal și că inculpatul a recunoscut vina, se căiește de cele comise, are la întreținere doi copii minori, însă acesta anterior a fost judecat de mai multe ori. Acestuia fiindu-i stabilită prin sentința Judecătorei Bălți din 26.04.2017 pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, însă nu a tras concluziile necesare și nu a mers pe calea corijării și din nou a comis o infracțiune.

Totodată, instanța de apel a indicat că susține argumentele primei instanțe referitor la faptul stabilirii pedepsei cu închisoare inculpatului Botnariuc Vasili, deoarece scopul pedepsei de reeducare și de prevenire de săvârșire a noilor infracțiuni analogice sau similare poate fi atins doar cu ajutorul pedepsei cu închisoare.

Cu referire la apelul declarat de procuror, instanța de apel a notat că argumentele invocate de acesta sunt nefondate.

În acest sens, instanța de apel și-a întemeiat concluzia pe prevederile art. 227 alin. (2) pct. 1), 142 alin. (1), 143 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și a specificat că aceste norme procesuale stabilesc cercul de persoane care au dreptul

la compensarea cheltuielilor de judecată din care fac parte experții și specialiștii, însă nu s-au stabilit careva cheltuieli suportate de o astfel de categorie de persoane cum ar fi expertul sau specialistul în cadrul acestei cauze penale. Instanța de apel a considerat, că nu este aplicabilă norma procesuală invocată în apel în scopul încasării cheltuielilor suportate pentru efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.

Instanța de apel a menționat că prima instanță corect nu a încasat de la Botnariuc Vasili în beneficiul statului a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei chimice-criminaliste, deoarece aceste cheltuieli nu fac parte din categoria cheltuielilor de judecată care pot fi încasate de la inculpat.

Totodată, instanța de apel a indicat că expertiza judiciară a fost ordonată de organul de urmărire penală în vederea constatării circumstanțelor cauzei, ce la rândul său au determinat încadrarea juridică a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării, iar norma invocată în apel nu este aplicabilă în prezenta speță.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Galușca Catalina în numele inculpatului Botnariuc Vasili, care indică temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, și solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie stabilită pedeapsa definitivă de 4 ani închisoare, executarea căreia a fost suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 ani, și nu a fost executată pe deplin, precum și pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, pedepse ce să fie executate separat.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;
- deși inculpatul are antecedente penale, infracțiunile anterioare au fost săvârșite în perioada minoratului, ce este o circumstanță atenuantă;
- potrivit informației parvenite de la Biroul de probațiune Bălți din 20.12.2018, Botnariuc Vasili s-a prezentat la întrevederi;
- inculpatul nu a fost ascultat în ședința instanței de apel asupra motivelor din apelul depus separat de către acesta;
- instanța de apel s-a expus inclusiv și în privința vinovăției inculpatului, ce nu a fost contestat în apel, prin ce instanța de apel a depășit limitele apelului;
- instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului invocat în cadrul examinării apelului în instanță, că ținând cont de jurisprudența CEDO potrivit căreia soluția cea mai potrivită pentru problema supra-aglomerării ar fi reducerea numărului de deținuți prin utilizarea cât mai frecventă a măsurilor punitive non-privative de libertate și minimizarea recurgerii la detenția preventivă/cauza

VARGA ȘI ALȚII VS UNGARIA/, precum și RECOMANDĂRILE COMITETULUI DE MINIȘTRI ONU NR.99/22/ȘI RECOMANDĂRILE /2006/13, care invită statele să încurajeze procurorii și judecătorii de a folosi cât mai posibil alternativele de detenție.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că prin soluția instanțelor ierarhic inferioare referitor la mărimea, categoria și modul de executare a pedepsei, s-a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal.

Astfel, constată că prima instanță și instanța de apel și-au argumentat suficient soluția, au ținut cont pe deplin de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar în final au stabilit o pedeapsă echitabilă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recurs ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că recurentul în cererea de recurs își manifestă dezacordul cu individualizarea pedepsei stabilite, critici ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, în sensul că „s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale”.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că alegațiile recurentului invocate în cererea de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, argumentând în acest sens următoarele.

Astfel, cu referire la criticile recurentului, precum că: *„deși inculpatul are antecedente penale, infracțiunile anterioare au fost săvârșite în perioada minoratului, ce este o circumstanță atenuantă; potrivit informației parvenite de la Biroul de probațiune Bălți din 20.12.2018, Botnariuc Vasili s-a prezentat la întrevederi”*, din care considerent solicită aplicarea în privința inculpatului Botnariuc Vasili a unei pedepse în baza art. 290 alin. (1) Cod penal, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu dispunerea executării acesteia separat de pedeapsa stabilită prin sentința Judecătorei Bălți (sediul Central) din 26.04.2017, Colegiul penal atestă că sunt neîntemeiate, or instanța de apel în decizie (f.d. 165 – 168), și-a motivat corect soluția de menținere a sentinței primei instanțe, prin care aceasta și-a argumentat detaliat soluția în partea individualizării pedepsei și modului de executare a acesteia, stabilind inculpatului Botnariuc Vasili, prin aplicarea art. 85 alin. (1) Cod penal, pedeapsa echitabilă de 4 ani 3 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Mai mult, din textul sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel, se reține că instanțele de judecată au luat în considerare circumstanțele invocate de recurent, pedeapsa fiind aplicată cu respectarea cerințelor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, precum și au ținut cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 75 Cod penal, de cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului Botnariuc Vasili, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane, prevederi legale care au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, gravitatea infracțiunii săvârșite, precum și la personalitatea inculpatului, care deși și-a recunoscut vinovăția, acesta anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Bălți (sediul Central) din 26.04.2017, ce denotă că inculpatul nu a conștientizat gravitatea conduitei sale infracționale și nu s-a corijat, condiții în care este justă soluția adoptată de instanțele de judecată în privința pedepsei stabilite inculpatului Botnariuc Vasili.

De asemenea, ce ține de criticile recurentului precum că: *„inculpatul nu a fost ascultat în ședința instanței de apel asupra motivelor din apelul depus separat de către acesta”*, Colegiul penal constată că nu poate fi acceptat, or din materialele cauzei (f.d. 153 verso, 154) în ședința de judecată din instanța de apel, la întrebarea președintelui ședinței cu referire la poziția părților ce ține de apelul declarat, inculpatul a afirmat că susține apelul avocatului, iar când i s-a oferit ultimul cuvânt, acesta și-a menținut aceeași poziție. Mai mult, din decizia instanței de apel

(f.d. 165), rezultă că instanța de apel, s-a expus cumulativ la ambele apeluri depuse de apărător în numele inculpatului și de către ultimul, expunându-se argumentat pe chestiunile esențiale invocate în acestea.

Totodată, cu referire la critica recurentului că *„instanța de apel s-a expus inclusiv și în privința vinovăției inculpatului, ce nu a fost contestat în apel, prin ce instanța de apel a depășit limitele apelului”*, Colegiul penal atestă că este inadmisibil, or instanța de apel în temeiul art. 409 alin. (2), 413, 414 Cod de procedură penală, pe lângă motivele invocate în apel, are obligația de a verifica legalitatea sentinței primei instanțe prin prisma aspectelor de fapt și de drept, fără a agrava situația apelantului.

Ce ține de alegația recurentului, că *„instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului invocat în cadrul examinării apelului în instanță, că ținând cont de jurisprudența CtEDO potrivit căreia soluția cea mai potrivită pentru problema supra-aglomerării ar fi reducerea numărului de deținuți prin utilizarea cât mai frecventă a măsurilor punitive non-privative de libertate și minimizarea recurgerii la detenția preventivă”*, Colegiul penal atestă că este neîntemeiat, or în decizia sa, instanța de apel s-a expus pe chestiunile esențiale supuse atenției sale, legate de pedeapsa stabilită inculpatului, luând în considerare toate circumstanțele particulare ale cauzei, fără a admite careva erori de drept.

În acest sens, Colegiul penal analizând materialele cauzei, consideră că nu identifică temeiuri justificative de a interveni în hotărârile judecătorești a instanțelor ierarhic inferioare, ce sunt legale și întemeiate.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că având în vedere veridicitatea argumentelor instanțelor ierarhic inferioare în motivarea soluției în partea pedepsei stabilite, și în virtutea corectitudinii acestora și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Galușca Catalina în numele inculpatului Botnariuc Vasili, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 martie 2019, în cauza penală privindu-l pe **Botnariuc Vasili Xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **30 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena